

Doğa:

Biyolojik Çeşitlilik ve Ormanlarda Veriden Uygulamaya

CDP Türkiye ve Doğa Koruma Merkezi iş birliği ile

26 Ekim 2026 /14:00–15:30

Kolaylaştırıcılar & Konuşmacılar

KOLAYLAŞTIRICILAR

Mirhan Köroğlu Göğüş

Ülke Müdürü / CDP Türkiye
Sabancı Üniversitesi Kurumsal Yönetim Forumu

Yıldıray Lise

Genel Müdür Yardımcısı / DKM

PANELİSTLER

Prof. Dr. Cemal Can Bilgin

Akademisyen / ODTÜ Biyoloji
Bölümü

Galip Çağtay Tufanoğlu

Ekosistem Hizmetleri Dairesi
Başkanı / T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı, Orman Genel
Müdürlüğü

Tayfun Akusta

İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre,
Kalite Güvencesi ve
Sürdürülebilirlik Direktörü /
CarrefourSA

Doğa:

Biyolojik Çeşitlilik ve Ormanlarda Veriden Uygulamaya

CDP Türkiye 2025 verileri

Temel soru

Şirketlerin biyolojik çeşitlilik ve ormanlar alanında raporladığı faaliyetler, sahada somut ve anlamlı doğa koruma uygulamalarına nasıl dönüşebilir?

Yerevan COP17: ilk küresel değerlendirme uygulama açığını netleştirdi

KMGBF için ilk “halftime” değerlendirmesi: taahhütler yaygınlaşıyor, ancak uygulama ve ölçülebilir sonuçlar aynı hızda ilerlemiyor.

~%90

Ulusal biyoçeşitlilik
hedefi belirleyen
ülkeler

~%60

NBSAP hazırlayan /
güncelleyen ülkeler

>%70

Ulusal raporunu sunan
ülkeler

<%50

Tarafların değerlendirdiği
hedefler içinde uygulama
sürecinde olanlar

İŞ DÜNYASI AÇISINDAN EN KRİTİK BULGU

İş dünyası ve finans kuruluşlarıyla ilgili ulusal hedeflerin yaklaşık üçte ikisinde ilerleme yok veya yetersiz. Sürdürülebilir tüketimle ilgili hedeflerin %70’inde de ilerleme yetersiz.

Yerevan Declaration’ın ana mesajı: siyasi taahhütlerden ölçülebilir eyleme ve kalıcı sonuçlara geçiş.

Yerevan'dan şirketlere mesaj: ölç, açıkla, karara dönüştür

Target 15, COP17'nin uygulama gündemi ve 2026 IPBES Business & Biodiversity Assessment aynı noktada birleşiyor: doğa verisi şirket kararlarını ve değer zincirlerini değiştirmeli.

TARGET 15

- Risk, bağımlılık ve etkileri düzenli izle / değerlendir / açıkla
- Operasyonların yanı sıra tedarik ve değer zincirleri ile portföyleri kapsa
- Negatif etkileri azalt, pozitif etkileri artır

YEREVAN GÜNDEMİ

- Biyoçeşitliliği ekonomik sektörlere ve finansal akışlara entegre et
- Kamu + özel finansmanı artır
- Veri, izleme ve hesap verebilirliği güçlendir
- Sürdürülebilir üretim ve tüketimi hızlandır

IPBES 2026

- Her işletme doğaya hem bağımlı hem de etki ediyor
- Tek bir metrik yeterli değil; bağlama ve karara göre ölçüm gerekir
- Operasyonel kararlar için lokasyon-bazlı veri kritik
- <%1: kamuya raporlama yapan şirketlerde biyoçeşitlilik etkisini anma oranı

TÜRKİYE VERİSİYLE KESİŞİM

%36

Biyoçeşitlilik DIRO

%40

Öncelikli lokasyonlarda coğrafi veri

%37 / %15

Upstream / downstream kapsam

%13

DCF statüsünü değerlendirenler

Doğa yönetiminde temel yapısal boşluk

İklim için yerleşmiş olan risk ve yönetim süreçleri, biyoçeşitlilik ve ormanlara aynı ölçüde taşınmış değil.

%100

İklim için DIRO süreci mevcut

%36

Biyoçeşitlilik için DIRO süreci mevcut

%11

Ormanlar için DIRO süreci mevcut

%12

Tüm tesisler için coğrafi veri sağlayabilen şirket

TEMEL ÇIKARIM

Şirketler çevresel riskleri yönetmek için güçlü bir kurumsal mimari kurmuş durumda; ancak doğa söz konusu olduğunda veri, coğrafya ve değer zinciri görünürlüğü hâlâ önemli ölçüde geride.

Biyoçeşitlilikte aksiyon artıyor; ölçüm ve sistem entegrasyonu geriden geliyor

132 şirketlik analiz, taahhütten uygulamaya geçişin başladığını; ancak ölçülebilir ve sistemik etkinin henüz sınırlı olduğunu gösteriyor.

%48

Taahhütlerini ilerletmek için
halihazırda aksiyon alan
şirketler

%22

Önümüzdeki iki yıl içinde
aksiyon almayı planlayanlar

%32

Biyoçeşitlilik göstergelerini
bugün kullanan şirketler

%27

Arazi ve su yönetimine odaklanan
faaliyetler

%24

Koruma ve tür yönetimine odaklanan
faaliyetler

Doğru yerde mi? Biyoçeşitlilik için coğrafya hâlâ kritik veri boşluğu

Öncelikli lokasyonlar belirleniyor; ancak değer zinciri görünürlüğü ve ekolojik kriterlerin kullanımı aynı hızda gelişmiyor.

%58

Biyoçeşitlilik açısından
öncelikli lokasyon belirleyen
şirketler

%40

Öncelikli lokasyonlar için
coğrafi veri açıklayan
şirketler

%69

Önceliklendirmede
doğrudan operasyonları
kapsayan şirketler

%37 / %15

Upstream / downstream
değer zinciri kapsamı

Değerlendirilen lokasyonlarda hangi kriterler dikkate alınıyor?

Su stresi **%56**

Biyoçeşitlilik açısından önemli alanlar **%31**

Yüksek ekosistem bütünlüğü **%8**

Ekosistem hizmeti önemi **%8**

Görünür ve ölçülebilir riskler öne çıkarken, ekosistem bütünlüğü ve ekosistem hizmetleri gibi daha karmaşık doğa kriterleri henüz çok daha sınırlı kullanılıyor.

Ormanlarda izlenebilirlik gelişiyor; uygulamanın derinliği ise erken aşamada

Ormansızlaşma riski ağırlıklı olarak tedarik zincirinde. İzleme sistemleri oluşuyor fakat hedefler, DCF doğrulaması ve ortak arazi ölçeğinde eylem daha sınırlı.

%63

Emtia izleme ve takip sistemi mevcut

%25

No-deforestation hedefi bulunan şirketler

%13

DCF statüsünü bugün değerlendiren şirketler

%38

DCF hacmini artırmak için aktif aksiyon alanlar

%50

Tedarikçi mevzuat uyumunu değerlendirenler

%38

Ekosistem onarımı veya uzun vadeli koruma projesi yürütenler

%63

Önümüzdeki iki yılda onarım / uzun vadeli koruma projesi planlayanlar

Not: Ormanlar tematik analizi yalnızca 8 şirketlik sınırlı bir örnekleme dayanıyor; oranlar bu çerçevede yorumlanmalı.

Panel

Doğa verisinden sahadaki uygulamaya

PANELİSTLER

Prof. Dr. Cemal Can Bilgin

Akademisyen / ODTÜ Biyoloji
Bölümü

Galip Çağtay Tufanoğlu

Ekosistem Hizmetleri Dairesi
Başkanı / T.C. Tarım ve Orman
Bakanlığı, Orman Genel
Müdürlüğü

Tayfun Akusta

İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre,
Kalite Güvencesi ve
Sürdürülebilirlik Direktörü /
CarrefourSA

Panelist

Prof. Dr. Cemal Can Bilgin

Akademisyen / ODTÜ Biyoloji Bölümü

PANELİST

Prof. Dr. Cemal Can Bilgin

Akademisyen / ODTÜ Biyoloji Bölümü

SORU 1

Şirketler giderek daha fazla ağaçlandırma, habitat restorasyonu, tür koruma veya biyolojik çeşitlilik projesi raporluyor. Bilimsel açıdan baktığımızda, bunlar arasındaki temel fark nedir ve sahada olumlu etki yaratacak biyolojik çeşitlilik koruma projelerini nasıl tasarlamalıyız?

Panelist

Galip Çağtay Tufanoğlu

Ekosistem Hizmetleri Dairesi Başkanı / T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, Orman Genel Müdürlüğü

PANELİST

Galip Çağtay Tufanoğlu

Ekosistem Hizmetleri Dairesi Başkanı / T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı,
Orman Genel Müdürlüğü

SORU 1

Orman biyolojik çeşitliliğinin korunması ve ekosistem hizmetlerinin sürdürülebilir yönetimine yönelik Orman Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü planlama ve uygulama çalışmalarından bahsedebilir misiniz?

Panelist

Tayfun Akusta

İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Kalite Güvencesi ve
Sürdürülebilirlik Direktörü / CarrefourSA

PANELİST

Tayfun Akusta

İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Kalite Güvencesi ve
Sürdürülebilirlik Direktörü / CarrefourSA

SORU 1

CarrefourSA gibi çok geniş bir tedarik ağına sahip bir şirket açısından, biyolojik çeşitlilik ve ormansızlaşma risklerini şirketin kendi operasyonlarının ötesinde tedarik zincirinde nasıl tespit ediyor ve önceliklendiriyorsunuz?

Panelist

Prof. Dr. Cemal Can Bilgin

Akademisyen / ODTÜ Biyoloji Bölümü

PANELİST

Prof. Dr. Cemal Can Bilgin

Akademisyen / ODTÜ Biyoloji Bölümü

SORU 2

Doğa açısından doğru “öncelikli alanı” belirlemek için şirketler hangi bilimsel veri ve kriterleri kullanmalı?

Panelist

Galip Çağtay Tufanoğlu

Ekosistem Hizmetleri Dairesi Başkanı / T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı
Orman Genel Müdürlüğü

PANELİST

Galip Çağtay Tufanoğlu

Ekosistem Hizmetleri Dairesi Başkanı / T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı,
Orman Genel Müdürlüğü

SORU 2

Türkiye'de özel sektörün ormanlarla ilişkisini yalnızca ağaç dikme yaklaşımından çıkarıp, orman ekosistemlerinin bütünlüğünü ve ekosistem hizmetlerini koruyan daha kapsamlı bir yaklaşıma nasıl taşıyabiliriz? Yapılan çalışmaların ulusal koruma öncelikleriyle uyumlu hale getirilmesi için nasıl bir iş birliği mekanizması gerekir?

Panelist

Tayfun Akusta

İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Kalite Güvencesi ve
Sürdürülebilirlik Direktörü / CarrefourSA

PANELİST

Tayfun Akusta

İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre, Kalite Güvencesi ve
Sürdürülebilirlik Direktörü / CarrefourSA

SORU 2

Gıda perakendesi açısından tarım, su, arazi kullanımı ve ormansızlaşma riskleri doğrudan ürün tedariği ile ilişkili. Bu riskler tespit edildikten sonra bunları satın alma kriterlerine, tedarikçi yönetimine veya ürün tercihlerine dönüştürmek ne kadar mümkün? Şirket açısından raporlamadan gerçek bir ticari karara geçiş nerede başlıyor ve en önemli zorluklar neler?

DEĞERLENDİRME

Yıldıray Lise

Genel Müdür Yardımcısı / Doğa Koruma Merkezi

Sahadaki karşılık açısından öne çıkan noktalar

- Nerede gerçek uygulama görüyoruz?
- Nerede ölçek ve derinlik sınırlı kalıyor?
- DKM perspektifinden hangi noktalar kritik?

Soru & Cevap

Katılımcı soruları

Sorularınızı Q&A kutusundan iletebilirsiniz.

Teşekkürler

CDP Türkiye × Doğa Koruma Merkezi

26 Ekim 2026

